Ἀριθμὸς 16. Νοέμβριος 1891.

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

ΥΠΟ

Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

«Κατὰ τὴν τῶν μελιττῶν εἰκόνα τῶν λόγων δέον μετέχειν καὶ τῆς ροδωνιᾶς τοῦ ἄνθους δρεψάμενος τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνειν».
(**Μέγας Βασίλειος**).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΣΠΟΥΔΑΙΑ

Παρακαλοῦμεν τοὺς μὴ πληρώσαντας τὴν συνδρομὴν συνδρομητάς μας ν' ἀποστείλωσιν ὡς τάχιστα αὐτὴν πρὸς κ. **Ἀθ. Βρυζάκην**, ὁδὸς Πανεπιστημίου ἀριθ. 26, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ φύλλου.

Εἰδοποιοῦμεν δ' αὐτοὺς ὅτι τὴν συνέχειαν τοῦ ἠθικωτάτου καὶ τὰ μάλα ἐνδιαφέροντος ἱστορικοῦ μυθιστορήματος **«Ἡ ἐκδίκησις τοῦ Ἰουδαίου»** θέλουσι λάβει εἰς ἰδιαίτερα φυλλάδια

Θ. ΔΟΜΙΝΟΣ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ

Περὶ τῆς πραγματικότητος τῶν πνευματιστικῶν φαινομένων.

(Συνέχεια, ἴδ. προηγ. φύλλον).

Ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ, ἀφοῦ ἐπὶ δέκα ἔτη ἐσπούδασε διὰ τῆς θετικῆς μεθόδου, μετὰ πεφωτισμένης κρίσεως καὶ ἀκαμάτου ὑπομονῆς τοὺς ἐν Παρισίοις πειραματισμούς, ἀφοῦ συνέλεξε τὰς ἐπιβεβαιώσεις καὶ τὰς πληροφορίας αἵτινες προήρχοντο πανταχόθεν τῆς σφαίρας μας, συνηρμολόγησεν αὐτὸ τὸ σύνολον τῶν γεγονότων, ἐξήγαγεν ἐξ αὐτῶν τὰ γενικὰ στοιχεῖα καὶ ἐσχημάτισε σῶμά τι διδασκαλίας, συμπεριληφθὲν ἐν πέντε βιβλίοις, ὧν ἡ ἔκβασις τοιαύτη τις ἀπέβη, ὥστε ἔνια αὐτῶν τῶν βιβλίων ὑπερέβησαν ἤδη τὴν τριακοστήν των ἔκδοσιν. Αὐτὰ εἶνε: τὸ *Βιβλίον τῶν Πνευμάτων* (μέρος φιλοσοφικόν), τὸ *Βιβλίον τῶν Μεσαζόντων* (μέρος ἐπιστημονικόν), «*Τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὸν Πνευματισμὸν*» (μέρος ἠθικόν), «*ὁ Οὐρανὸς καὶ ὁ Ἅδης κατὰ τὸν Πνευματισμόν*», «*ἡ Γένεσις*».

Ὁ Ἀ. Καρδὲκ ἵδρυσε τὴν «Revue spirite», ἥτις ἐγένετο τὸ ὄργανον, τὸ ἑνωτικὸν σημεῖον τῶν πνευματιστῶν, καὶ ἐν ᾗ δύναταί τις νὰ παρακολουθήσῃ τὴν βραδεῖαν μὲν ἀλλὰ προοδευτικὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς τῆς ἠθικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ἀποκαλύψεως.

Τὸ ἔργον τοῦ Ἀλλὰν Καρδὲκ εἶνε λοιπὸν ἡ περίληψις τῶν διδαγμάτων τῶν διακοινωθέντων παρὰ τῶν Πνευμάτων πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, διὰ λόγων, διακεχυμένων εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς, ἐν διαστήματι μιᾶς περιόδου ἐξ εἴκοσιν ἐτῶν.

Αἱ διακοινώσεις αὗται οὐδὲν ὑπερφυσικὸν ἐνέχουσι, διότι τὰ πνεύματα εἶνε ὄντα ὅμοια ἡμῖν, ζήσαντα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ αὖθις ἐπανελευσόμενα ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ὑποκείμενα ὡς ἡμεῖς εἰς τοὺς φυσικοὺς νόμους καί, ὡς ἡμεῖς, περιβεβλημένα διὰ σώματος λεπτοτέρου, ἀληθῶς, μᾶλλον αἰθερίου ἢ τὸ ἡμέτερον, καὶ μὴ ὑποπίπτοντος ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις μας ἢ ὑπὸ ὅρους ὡρισμένους.

Ὁ Ἀ. Καρδέκ, ὡς συγγραφεύς, ἀνεδείχθη σαφέστατος καὶ λογικώτατος. Αἱ ἐπαγωγαί του ἅπασαι βασίζονται ἐπὶ γεγονότων ἐπιβεβαιωθέντων παρὰ χιλιάδων μαρτύρων. Ἡ φιλοσοφία του, κατερχο-

μένη ἀπὸ τῶν ἀφηρημένων ὑψωμάτων, ἁπλοποιεῖται, καθίσταται δημώδης, προσιτὴ πρὸς ἅπαντας. Ἐγκαταλιποῦσα τὰ πεπαλαιωμένα σχήματά της, γενομένη καταληπτὴ παρὰ τῶν ταπεινῶν διανοιῶν, παρέχει ἐλπίδα, παρηγορίαν καὶ φῶς πρὸς τοὺς ζητοῦντας καὶ πάσχοντας, ἀποδεικνύουσα τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ζωῆς πέραν τοῦ τάφου.

Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἀλλὰν Καρδέκ, γεννηθεῖσα ἐκ τῆς μεθοδικῆς παρατηρήσεως, ἐκ τοῦ αὐστηροῦ πειραματισμοῦ, δὲν δύναται νὰ καταστῇ σύστημά τι ὁριστικὸν ἀμετακίνητον ἐκτὸς καὶ ὕπερθεν τῶν μελλουσῶν κατακτήσεων τῆς ἐπιστήμης. Ἡ διδασκαλία τῶν πνευμάτων, οὖσα ἀποτέλεσμα συνδυασθὲν ἐκ τῶν γνώσεων τῶν δύο κόσμων τῶν δύο ἀνθρωποτήτων, συνεννοουμένων πρὸς ἀλλήλας, ἀλλ' ἀτελῶν ἀμφοτέρων καὶ διατελουσῶν ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ἄγνωστον, μεταβάλλεται ἀπαύστως διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς προόδου, καὶ μολονότι ὑπερτέρα παντὸς ἄλλου συστήματος, πάσης φιλοσοφίας τοῦ παρελθόντος, μένει ἀνεῳγμένη εἰς τὰς ἐπανορθώσεις, εἰς τὰς διασαφήσεις τοῦ μέλλοντος.

Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀλλὰν Καρδέκ, ὁ πνευματισμὸς ἐξετέλεσε σημαντικὴν ἐξέλιξιν ἀφομοιῶν τὸν καρπὸν τῶν ἔργων εἴκοσι πέντε ἐτῶν. Ἡ ἀνακάλυψις τῆς ἀκτινοβόλου ὕλης, αἱ λεπταὶ ἀναλύσεις τῶν ἄγγλων καὶ ἀμερικανῶν σοφῶν ἐπὶ τῶν ρευστοειδῶν σωμάτων, ἐπὶ τῶν περιπνευματικῶν περικαλυμμάτων τῶν πνευμάτων κατὰ τὰς ἐμφανίσεις των, ὅλαι αὗται αἱ πρόοδοι ἤνοιξαν εἰς τὸν πνευματισμὸν νέον ὁρίζοντα. Εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ ἀτρόμητος διὰ τῶν λεπτολόγων σπουδῶν του ἐνεβάθυνεν εἰς τὴν ἐνδόμυχον φύσιν τοῦ ρευστοειδοῦς κόσμου, καὶ δύναται τοῦ λοιποῦ ν' ἀγωνισθῇ δι' ἴσων ὅπλων κατὰ τῶν ἀντιπάλων του ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἐπιστήμης γενομένης αὐτῷ οἰκείας.

Τὸ πνευματιστικὸν καὶ πνευματολογικὸν Συνέδριον τῶν Παρισίων κατὰ τὸν 7)βριον τοῦ 1889 ἐπεδείξατο πᾶσαν τὴν ζωτικότητα τῆς ἐν λόγῳ διδασκαλίας ἣν ἐθεώρουν τεθαμμένην ὑπὸ τοὺς σαρκασμοὺς καὶ τὴν χλεύην. Πεντακόσιοι ἀπεσταλμένοι συνῆλθον εἰς τὰς συνεδρίας του· ἐνενήκοντα πέντε ἐφημερίδες ἀντεπροσωπεύθησαν. Ἄνδρες πολυμαθεῖς καὶ ὑψηλῆς περιωπῆς, ἰατροί, πολιτικοί, καθηγηταί, καὶ κληρικοὶ ἔτι, ἀνήκοντες εἰς διάφορα ἔθνη, Γάλλοι, Ἱσπανοί, Ἰταλοί, Βέλγοι, Ἐλβετοί, Ῥῶσσοι, Γερμανοί, Σουηδοί, κλπ. ἔλαβον μέρος εἰς τὰς συζητήσεις.

Τὰ μέλη τῶν διαφόρων σχολῶν αἵτινες ἀντεπροσωπεύθησαν εἰς

αὐτὸ το Συνέδριον (πνευματιστῶν, θεοσόφων, καββαλιστῶν, σβεδενβοργίων κλπ.) ἐν ἐντελεῖ ὁμοφροσύνῃ,ἐπεβεβαίωσαν, ὁμοθυμαδόν, τὰς δύο ἑπομένας ἀρχάς :

1ον. *Τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ συνειδότος 'Εγὼ μετὰ θάνατον,δηλ. τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς.*

2ον. *Τὴν συγκοινωνίαν τῶν ζώντων καὶ τῶν τεθνεώτων.*

('Εκ τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Μετὰ τὸν θάνατον» τοῦ L. Denis).

ΤΟ ΕΝ ΒΟΥΛΕΒΑΡ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ

(Συνέχεια).

'Ιδοὺ δὲ πῶς ἀφηγεῖται τὸ ἀνωτέρω φαινόμενον ἡ ἔγκριτος παρισινὴ ἐφημερὶς «Ὁ Γαλάτης» τῆς 28 Μαΐου ἐ. ἔ.

«Καθ' ἣν ἤδη ἐποχὴν οὐδὲν ἄλλο ζήτημα ὑπάρχει πρὸς διάχυσιν τοῦ πνεύματος ἢ ἡ ἀπεργία τῶν λεωφορείων καὶ τὰ στοιχήματα, συμβαίνει νὰ παραστῶμεν ἐνώπιον φαινομένου τινὸς μυστηριώδους."Επρεπε νὰ εἶνε τις μωρὸς ἂν ἄφινε νὰ τῷ διαφύγῃ μία τοιαύτη περίστασις.

'Από μηνὸς παρηκολούθουν μετ' ἐνδιαφέροντος τὴν ὑπόθεσιν τῆς οἰκίας βουλεβὰρ Βολταίρ,τῆς ὑπὸ πνευμάτων στοιχειωμένης. Διεσκεπτόμην ὅτι ἀρχιτέκτονες, μηχανικοί, 'Αστυνομία, ὅλος ὁ κόσμος εἶχον ἐνεργήσει διερεύνας· ὅτι ἕκαστος εὗρεν ἐξηγήσεις τινὰς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μωράς — ἀλληλοδιαδόχως ἀνασκευαζομένας ὑπὸ τῆς λογικῆς· ὅτι τὰ *ἔβαλον* μὲ τοὺς ἀνεμοδείκτας, εἶτα μὲ τοὺς ὀχετοὺς τῶν ὑδάτων, μὲ τοὺς λάκους τῶν ἀποπάτων, καὶ ὅτι, ἐν τέλει, οὐδὲν τούτων εἶχε σκιὰν τοῦ ὀρθοῦ κοινοῦ λόγου.

"Εσχον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ διέλθω κἀγὼ ἐντὸς αὐτῆς τῆς μυστηριώδους οἰκίας. Εἷς τῶν φίλων μου, νεαρὸς ἰατρός, γνωστὸς ὡς ἀτρόμητος ἐξερευνητὴς καὶ ζηλωτὴς τῆς ἐπιστήμης, ὁ ὑποκόμης δὲ-Βουργὰδ ὑπεσχέθη νὰ μὲ εἰσαγάγῃ. Ἡ ἐκδρομὴ ὡρίσθη διὰ τὴν ἑσπέραν τῆς Τρίτης.

'Αφίχθημεν εἰς τὰς 6 ἐνώπιον τοῦ 123 τοῦ βουλεβὰρ Βολταίρ, πλησίον τῆς ὁδοῦ Ροκέττας, αὐτῆς τῆς συνοικίας, τῆς ἀποπνεούσης σκαιὰς ἀπηχήσεις. Οἰκία μικρά, μὲ πρόσοψιν στενήν, παλαιά· εἰς τὸ ἰσόγειον κατασκευαστὴς ὑποδημάτων κλείει ἠρέμα τὸ ἐργαστήριόν του. Εἰσερχόμεθα· ἡ πάροδος ἄγει εἰς αὐλὴν στενὴν ἀπολήγου-

σαν εἰς καμμιὰ δεκαπενταριὰ λιθίνους βαθμίδας· δεξιᾷ ἡ πτέρυξ τῆς οἰκίας, ὑψηλὴ, μελανὴ καὶ ὅπου περιοδικῶς παράγονται οἱ ἀνεξήγητοι κρότοι· κλίμαξ μικρα, σιδηρᾶ· οἰκοδόμημα ἀρχαῖον, ὑγρὸν, σκοτεινόν.

Εἰς τὸ πρῶτον εἰσέρχεται νὰ κατακλιθῇ κατασκευαστής τις χαρτονίου, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν δύο κυνῶν του· ὁμιλεῖ στιγμάς τινας, ἀποφαινόμενος ὁ γεννάδας — ὅστις, ἐντούτοις, ἀμπαρόνεται εἰς τὸ δωμάτιόν του — ὅτι οἱ κρότοι προέρχονται ἐκ τοῦ ὕδατος· φαίνεται ἄλλως τε ὅτι αὐτὸ τὸ στοιχεῖον νὰ μὴ τῷ εἶνε συμπαθητικόν.

Εἰς τὸ δεύτερον κατοικεῖ ὁ ὑποδηματοποιός, ὁ πρὸ ὀλίγου κλείσας τὸ ἐργαστήριόν του· ἡ σύζυγός του, κατατρομαγμένη, κατέφυγεν εἰς τὴν ἐξοχήν· αὐτὸς ὁ ἴδιος, καίτοι μηδὲν λέγων, εἶνε καταβεβλημένος, σκυθρωπός. Εἰς τὸ δεύτερον καὶ τρίτον παράγονται οἱ κρότοι.

Σταματῶμεν εἰς τὸ τρίτον. Μᾶς ὑποδέχεται εὐπροσηγόρως νεᾶνίς τις, ἡ Δεσποινὶς Α . . ., ράπτρια, ἧς ὁ πατήρ, ἡνίοχος, εἰσῆλθεν ἤδη καὶ κατεκλίθη εἰς τὸ δωμάτιόν του. Τὸ πάτωμα, τὸ σχηματίζον τὸ ραφεῖον, συνίσταται ἐκ δύο μικρῶν μερῶν· τὸ πρῶτον βλέπει πρὸς τὴν αὐλὴν ἣν διήλθομεν. Ἡ συσκευὴ τῶν ἐπίπλων, ἁπλουστάτη: εἰς γωνίαν ἔπιπλον ἐκ λύγου, πρὸς ἐπίθεσιν ἐπ' αὐτοῦ τῶν ἐσθήτων, κλίνη ἁπλουστάτη, ἐφ' ἧς ὄρνις τις μεγάλη ἔπαιζε· ἐπὶ τῆς θερμάστρας, φωτογραφίαι δύο νεονύμφων· ἔνθεν καὶ ἔνθεν δύο τρία καθίσματα καὶ ἓν ἀνάκλιντρον.

Καλοκαθήμεθα ὅπως ὅπως ζητήσαντες συγγνώμην διὰ τὴν ἣν δίδομεν ἐνόχλησιν. Μετὰ τῆς Δδος Α εἶνε καὶ ἑτέρα φίλη της συνεργάτις, νεᾶνις ὡραιούτσικη, μελάγχρους, τύπου ἰσραηλιτικοῦ, ἀρτίως συζευχθεῖσα· συχνάζει δὲ καὶ ἄλλη τις φίλη, εἰς τὴν αὐτὴν συνοικίαν διαμένουσα, γυνὴ μικρά, καίτοι φαινομένη περασμένης ἡλικίας, φυσιογνωμίας γλυκείας, μὲ ὄμμα ἀνεξερεύνητον.

Συνομιλοῦμεν· ἡ συνομιλία περιστρέφεται φυσικὰ περὶ τὸ ζήτημά μας· ἐρευνῶμεν τὰς πιθανὰς αἰτίας αὐτῶν τῶν μυστηριωδῶν ἐκπυρσοκροτήσεων, καὶ οὐδὲν εὑρίσκομεν. Ἡ μικρὰ καὶ λίαν γλυκεῖα κυρία μᾶς προτείνει νὰ πειραθῶμεν νὰ ἐρωτήσωμεν τράπεζάν τινα· ἴσως δι' αὐτῆς ἐπιτύχωμεν τὴν κλεῖδα τοῦ μυστηρίου.

Ὑπομειδιῶμεν εἰς αὐτὴν τὴν ἁπλοϊκὴν πρότασιν· εὑρίσκονται μεταξύ μας εἷς ἰατρός, εἷς χειροῦργος, ὁ διδάκτωρ Brethes καὶ δύο ἕτερα πνεύματα ὑλιστικά, θετικά, μὴ ἀνεχόμενα τὸ παράπαν νὰ τοὺς *βάλουν 'στὸ σακκί*. Ἀλλ' ἀφοῦ ἅπαξ εὑρέθημεν εἰς τὴν μυστηριώδη χώραν ;!

Δεχόμεθα. Ἀλλὰ ποῦ νὰ εὕρωμεν τὴν τράπεζαν; Τρέχουν εἰς τὰ μαγειρεῖον· φέρουν μίαν τράπεζαν ἐκ ξύλου λευκοῦ, πανάρχαιον, βαρεῖαν, τετράγωνον, ἔχουσαν τὸ ἄνω μέρος ἐστηριγμένον διὰ τεσσάρων χονδρῶν καρφίων. Συσπειρώμεθα περὶ αὐτὴν ὁπωσδήποτε, μὲ τὸ σιγάρον εἰς τὸ στόμα, καὶ θέτομεν ἐπ' αὐτῆς τὰς χεῖρας, χωρὶς ὅμως νὰ βλέπωμεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον, φόβῳ μὴ ξεσπάσωμεν 'στὰ γέλοια.

— Μὰ εἶνε ποτὲ δυνατόν, λέγω εἰς τὸν Βουργάδ, νὰ δυνηθῶμεν νὰ κινήσωμεν αὐτὸ τὸ κτίριον!

*
* *

Τὸ συστατικὸν τῶν παρεστώτων, τῶν συσπειρωμένων ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ἐργατικοῦ δωματίου περὶ τοιαύτην τινὰ τράπεζαν, αὐτὸ καὶ μόνον ἀποκλείει βεβαίως πᾶσαν ἰδέαν ἀγυρτικοῦ τεχνάσματος. Ἀφ' ἑνὸς μὲν τέσσαρες βουλεβαρδιέροι, σκεπτικοί, ἀποφασισμένοι νὰ διερευνήσωσι τὰ πάντα, νὰ συζητήσωσι τὰ πάντα, ἄπιστοι, μὲ τὴν χλεύην εἰς τὰ χείλη, ἀφ' ἑτέρου δέ, εἰς τὸ ἄκρον τῆς τραπέζης, ἀγαθή τις γυνή, γλυκεῖα, ἥρεμος, συνεσφιγμένη ἐντὸς τῆς μελανῆς ἐσθῆτός της, ἀγνοοῦσα τὰ περὶ ἡμῶν, ἀγνοοῦσα τὰ ὀνόματά μας, ἐπιθέτουσα ἐπὶ τοῦ λευκοῦ ξύλου τὰς δύο μικρὰς καὶ ὑπὸ τῆς ἐργασίας ἐρρυτιδωμένας χεῖράς της.

Πέντε λεπτὰ διῆλθον οὕτω· εἷς ἐξ ἡμῶν ἐπρότεινε πρακτικώτερον ἄλλο μέσον: νὰ κάμωμεν νὰ ὁμιλήσῃ ἡ ὄρνις. Αἴφνης παράγεται ταλάντευσίς τις τῆς τραπέζης, ἥτις, ὀλισθαίνουσα ἐπὶ τῶν ἀροκανίστων ποδῶν της, ἐφαίνετο ἐκφεύγουσα τῶν δακτύλων μας· εἶτα, ἐπαναληπτικὰ τρεξίματα. Ἕκαστος ἡμῶν ἐξήλεγχε τὸν πλησίον του, ἵνα ἀνακαλύψῃ τίς ἦτο ὁ κακὸς ἀστεῖος, ὅστις ὤθει τὴν τράπεζαν. Ἡ ταλάντευσις, ἐν τούτοις, ἐντονωτέρα καταστᾶσα, ἔλαβεν ἀντίθετον στροφήν· τὰ τρηξίματα ἐγένοντο συνεχέστερα· οὐδεμία πλέον ἀμφιβολία (μετὰ τὰν ἐπιτήρησιν τῶν ποδῶν μας): συνέβαινε βεβαίως ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ξυλίνου πράγματος κάτι τι ἔκρυθμον.

Μόνον ἡ μικρὰ ἀγαθὴ γυνὴ διέμενεν ἀπαθής, σύννους, ὑπομειδιῶσα σχεδόν.

— Κύριε, μοὶ λέγει, σκέφθητε, παρακαλῶ, ἕνα οἱονδήτινα, δν ἠγαπήσατε πολὺ καὶ ὅστις ἀπέθανε.

Ἔκαμα σημεῖον συγκαταθέσεως· διενοήθην δ' ἀμέσως τὸν πατέρα μου, θανόντα πρὸ δεκαοκτὼ ἐτῶν.

— Ἀγαθὰ πνεύματα, ἐπανέλαβεν αὐτὴ διὰ τῆς ἠρέμου καὶ γλυκείας

φωνῆς της, εἶσθε ἐδῶ; Ἂν εἶσθε ἐδῶ, ἀπαντήσατε δι' ἑνὸς κτύπου.

Πρὸς μεγάλην μας ἔκπληξιν, ἡ τράπεζα ἀνηγέρθη, σχεδὸν ἀκουσίως ἡμῶν, καὶ ἔκρουσε δι' ἑνὸς κτυπήματος εὐκρινοῦς, διὰ τοῦ ἑνὸς τῶν ποδῶν της. Συνέβη τότε σειρὰ φαινομένων, οὕτωσὶ ἐκτάκτων, ἐν αὐτῷ τῷ ἁπλῷ σχεδίῳ, ἄνευ οὐδεμιᾶς δυνατῆς συνεργείας, οὐδ' ἐπὶ στιγμήν, ὥστε ἐμείναμεν παραλογισμένοι.

Ὁ διδάκτωρ δὲ-Βουργὰδ λαβὼν τὸν λόγον ἠρώτησε τὸ πνεῦμα. Ἡ πρώτη ἐρώτησίς του ἦτο νὰ μᾶς εἴπῃ τὸ πνεῦμα τὸ ὄνομά του.

Ἄνευ δισταγμοῦ ἡ τράπεζα ἐδήλωσε γράμμα πρὸς γράμμα τὸ ὄνομά μου.

— Ἀλλά, τῷ λέγω, τὸ κύριόν σας ὄνομα, παρακαλῶ.

Ἤμην βέβαιος ὅτι, ἂν ὑπῆρχε δόλος, θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ μαντευθῇ τὸ κύριον ὄνομα τοῦ πατρός μου. Δὲν τὸ εἶχον προφέρει οὐδὲ δὶς ἐν διαστήματι δεκαπέντε ἐτῶν, καὶ μόνος ἐγὼ ἐν Παρισίοις ἠδυνάμην νὰ τὸ εἴπω. Λοιπόν, διὰ νὰ γραφῇ αὐτὸ τὸ κύριον ὄνομα ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ τῳόντι δύναμίς τις ὑπερφυσική, δυναμένη νὰ ἐμψυχώσῃ ἐπὶ μίαν στιγμὴν αὐτὴν τὴν ἐκ λευκοῦ ξύλου τράπεζαν.

Ἄνευ οὐδενὸς πάλιν ἐνδοιασμοῦ, ἡ τράπεζα ἔγραψε γράμμα πρὸς γράμμα τὸ κύριον ὄνομα τοῦ πατρός μου: Fréderic. Εἰς πᾶν σημειούμενον γράμμα ᾐσθανόμην ἐμαυτὸν ἐπὶ μᾶλλον ὠχριῶντα· ἡ ἀμφιβολία δι' ἐμὲ κατέστη ἀδύνατος.

Παρατρέχω τὰς ὅσας ἀποκαλύψεις μᾶς ἔκαμεν ἡ τράπεζα αὕτη, ἀποκαλύψεις ἐμποιησάσας εἰς ἅπαντας ἀλληλοδιαδόχως ἐντύπωσιν κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον. Κατέστην λίαν ἐνεὸς ἢ ὥστε νὰ δυνηθῶ νὰ ἐξακολουθήσω τὰς ἐρωτήσεις· παρεχώρησα τὸν λόγον εἰς τὸν διδάκτορα, ὅστις μὴ λησμονῶν τὴν αἰτίαν τῆς ἐπισκέψεώς μας ἐξῃτήσατο παρὰ τῆς τραπέζης ἐξηγήσεις τινὰς περὶ τῶν μυστηριωδῶν κρότων. Ἀπήντησε δὲ λίαν καθαρά: οἱ κρότοι δὲν ἔχουν οὐδεμίαν φυσικὴν αἰτίαν· πνεύματα πονηρὰ καταδιώκουσιν ἕνα τῶν ἐνοικητόρων τῆς οἰκίας.

— Θὰ συμβῶσι τοιοῦτοι κρότοι καὶ τὴν ἑσπέραν ταύτην; ἠρώτησεν ὁ διδάκτωρ.

Ἐδῶ ἡ τράπεζα ἔμεινεν ἄφωνος· ἐπεμείναμεν εἰς τὴν ἐρώτησιν, ἀλλ' ἡ ὕλη κατέστη ἀδρανής· ἔπαυσαν αἱ κινήσεις, ἔπαυσαν οἱ τριγμοί· τὸ πνεῦμα φαίνεται ἀπέπτη.

Ἀλλ' εὐθὺς ἀμέσως ἠκούσαμεν εὐκρινῶς σφοδρὰν ἐκπυρσοκρότησιν διήκουσαν καθ' ὅλον τὸν τοῖχον τῆς οἰκίας· ἐσπεύσαμεν εἰς τὸ πρω-

τον δωμάτιον, τὸ πρὸς τὴν αὐλὴν βλέπον· μετά τινα λεπτὰ δεύτερος βόμβος ἔκαμε τὸν τοῖχον νὰ τρέμῃ· κρότος ἀνάλογος πρὸς τὸν τῆς θύρας ἁμαξοστασίου, μετὰ βίας κλειομένου ἐν καιρῷ νυκτός.

Εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα οἱ ἔνοικοι περίτρομοι ἤνοιξαν τὰ παράθυρα· αἱ γυναῖκες ἐξέφυγον ἡμίγυμνοι εἰς τὴν ὁδόν· ἠκούσθησαν κραυγαί τινες τρόμου, καί, ἔπειτα, ἡσυχία τὰ πάντα· ἡ σιωπὴ τῆς νυκτὸς ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς μυστηριώδους οἰκίας· ἐπί τινα λεπτὰ δὲ ὑπέτρεμον εἰσέτι αἱ θύραι.

Οἱ ἐπανειλημμένοι οὗτοι κρότοι ἐπέφερον σχισμὰς εἰς τὰς ὀροφάς, στάσιμον τῶν ἐκκρεμῶν ὡρολογίων. Ταῦτα δὲ πάντα ἄνευ ἴχνους ὁρατοῦ, ἄνευ ὀσμῆς, ἄνευ φανερᾶς αἰτίας. Λίαν συγκεκινημένοι, ἐπανήλθομεν εἰς τὸ πρῶτον μας μέρος καὶ συνεσωρεύθημεν πάλιν περὶ τὴν τράπεζαν, ἥτις μᾶς εἶχεν εἰπεῖ τόσα παράδοξα καὶ εἶχε σταθῆ καθ' ἣν στιγμὴν εἶχον ἀρχίσει αἱ ἐκπυρσοκροτήσεις, οἱ βρόντοι.

*
* *

Περιττὸν ἦτο νὰ ἐπανασυστήσωμεν ἀλλήλοις σιωπήν· ἅπαντες ἤμεθα ὅλως *αὐτιά*· ἐγὼ δὲ ὀφείλω νὰ τὸ ὁμολογήσω, ἤμην πελιδνός.

Ὅτε ἡ τράπεζα ἐπανήρξατο τῶν νευρικῶν κινήσεων, τῶν τριγμῶν, τῶν ἐκρύθμων βρυγμῶν της, ἡ γλυκεῖα καὶ ἐμβριθὴς φωνὴ τῆς ἀγαθῆς γυναικὸς δὲν μᾶς ἐφάνη γελοία πλέον κατὰ τὴν συνήθη ἐρώτησίν της:

— Ἐδῶ εἶσθε, καλοὶ φίλοι; Κτυπήσατε ἅπαξ ἂν εἶσθε εὐδιάθετος ν' ἀπαντήσητε.

— Ἀμέσως ἡ τράπεζα ἀνηγέρθη δι' ἑνὸς κτυπήματος εὐκρινοῦς σφοδρῶς σφυροκοπηθέντος ἐπὶ τοῦ δαπέδου. Αἱ ἐρωτήσεις ἔβριθον εἰς τὰ χείλη μας. Νὰ εἴπωμεν τί μᾶς ἀπήντησεν ἡ τράπεζα θὰ σᾶς κάμουν βεβαίως νὰ ὑπομειδιάσητε.

— Εἶνε, μᾶς εἶπε, πνεύματα πονηρὰ ἅτινα καταδιώκουσιν ἕνα τῶν ἐνοικητόρων, τὸν κ. Χ . . . .

Καὶ ἐσημείωσεν ὁλογράφως τὸ ὄνομα τοῦ ἐνοίκου, ὃν θὰ μᾶς ἐπιτρέψητε νὰ μὴν ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα.

— Ἐὰν ὁ ἐνοικήτωρ οὗτος ἐγκαταλίπῃ τὴν οἰκίαν του οἱ κρότοι θὰ παύσουν ἀμέσως· ἀλλὰ θὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν ὅπου κἂν ὑπάγῃ νὰ κατοικήσῃ.

Ἡ λύσις αὕτη φαίνεται, τῇ ἀληθείᾳ, κάπως ἀπόκρυφος καὶ ὅμως

ἐπεβεβαιώθη κατὰ τὰς ἰδίας μας πληροφορίας. Πράγματι, τοῦ ἐνοικήτορος τούτου ἀπουσιάσαντος ἐπί τινας ἡμέρας, οἱ κρότοι δὲν ἐπανελήφθησαν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας του. Ἁπλῆ σύμπτωσις βεβαίως, θὰ εἴπητε.

Δὲν ἀξιῶ νὰ διαφωτίσω τὴν διοίκησιν οὐδὲ νὰ παράσχω αὐτῇ τὴν κλεῖδα ἑνὸς μυστηρίου, ἣν τῇ ἠρνήθησαν αἱ ἐπίμονοι καὶ ἀκριβεῖς διερευνήσεις αὐτῆς· ἠθέλησα μόνον νὰ σημειώσω ἐνταῦθα τὸ ἀκριβὲς ἱστορικὸν μιᾶς μυστηριώδους νυκτός, καθ' ἣν παρέστημεν μάρτυρες φαινομένων ἀπολύτως ἀναμφιρήστων. Τὸ μέρος δὲ ἐν ᾧ διενεργοῦντο, καθίστησιν αὐτὰ βεβαίως ἔτι μᾶλλον ἐκπληκτικά: τοιαύτης ἁπλότητος ἐτύγχανε τὸ μέρος, τοιοῦτον στοιχειῶδες ὥστε ἀδύνατον εἶνε νὰ παραδεχθῇ τις τὴν ἰδέαν ἀγυρτικοῦ τεχνάσματος, ἢ οἱουδήτινος ἀστεϊσμοῦ.

Λοιπόν, ἔσχομεν τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἐν αὐτῷ τῷ τεμαχίῳ ἐκ λευκοῦ ξύλου, τῷ βαρεῖ, τῷ χολῷ, τῷ ἀροκανίστῳ, ἐκδηλοῦται ὑπό τινας ἐπηρείας, δύναμίς τις, ἀπόκρυφος, ὑπερφυσική, ἥτις ἀκούει, ἐννοεῖ, ἀποκρίνεται.

Ἀποκαλέσατε αὐτὴν τὴν δύναμιν μαγνητικὸν ρευστόν, κατατρίψατε τὸν καιρόν σας εἰς λέξεις κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πολυπλόκους, ἐπικαλέσθητε τὴν ἀρωγὴν τῶν μεσαζόντων ἢ τῶν ἐνσαρκώσεων, ὀλίγον μοι μέλει: οὐχ ἧττον ὅμως τὸ φαινόμενον ὑφίσταται, διαφεῦγον τὴν ἐπιστήμην, διαφεῦγον τὴν λογικήν, περιϊπτάμενον ὑπεράνω τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας.

Ἂς χλευάζωσι καὶ ὑπομειδιῶσι τὰ ἰσχυρὰ πνεύματα· ἂς φροντίσωσιν οἱ διδάκτορες, οἱ ἔτι μᾶλλον σκεπτικοί, νὰ λύσωσιν αὐτὸ τὸ τρομερὸν πρόβλημα, τὸ τεθὲν ὑπὸ ἀγαθῆς τινος γυναικὸς ἀγραμμάτου καὶ ἑνὸς ὄγκου ἐκ λευκοῦ ξύλου. Ἡμεῖς προβάλλομεν (χωρὶς νὰ θεωρήσωμεν αὐτὴν ὑπέροχον) τὴν ἁπλοϊκὴν λύσιν τῆς ἀγαθῆς γυναικὸς καὶ τῆς μαγειρικῆς τραπέζης· ἐλεύθεροι οἱ μὲν νὰ γελῶσιν, οἱ δὲ νὰ συζητῶσιν· ἡμεῖς, καθὸ χρονογράφος εἰλικρινής, περιοριζόμεθα νὰ χαράξωμεν διὰ τοῦ ἀκριβεστέρου τρόπου, τὰ γεγονότα εἰς ἃ παρέστημεν.

Καὶ ἂν θὰ ἐρωτήσητε τὴν ἀτομικὴν γνώμην ἐμοῦ τοῦ μὴ φυσικοῦ οὐδὲ διδάκτορος, θὰ σᾶς ἀπαντήσω ἁπλούστατα ὅ,τι ἔπραξα τὴν πρωΐαν ταύτην μετὰ τὴν ἀναστάτωσιν τῶν ἰδεῶν μου κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην καθ' ἣν ὁ πατήρ μου ὑπέγραψεν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ἐκ ξύλου λευκοῦ τραπεζίου:

Εἶχον προμηθευθῇ, ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ, βιβλία τινὰ πνευματιστικὰ εἰς ἃ περιωρίσθην ἐπὶ δύο ἡμέρας. Ἠσθάνθην ὅτι ἡ ἀδύνατος διάνοια μεθ' ἧς ἐπροικίσθην ἐταλαντεύετο ἐντὸς τοῦ ἐγκεφάλου μου, ὡς φῶς τι πυρσοῦ τινος, κακῶς προασπιζομένου ὑπὸ τῶν ραγισμένων ὑάλων λαμπτῆρός τινος· ἔδεσα τὰ βιβλία ταῦτα εἰς δέμα καὶ, φθὰς εἰς τὴν γέφυραν τῶν Ἁγ. Πατέρων, τὰ ἔρριψα εἰς τὸν Σηκουάναν, παρατηρῶν ἐπὶ πολὺ τοὺς κύκλους οὓς παρῆγον ἐντὸς τοῦ πρασινοφαίου ὕδατος τοῦ ποταμοῦ.

Καὶ, κατὰ τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν τοῦ πατρός μου κατὰ τὴν ἀνεπίληστον ἐκείνην νύκτα, ἔστην, ἐν τῇ ἐπιστροφῇ μου, ὑπὸ τοὺς θόλους τῆς Μαγδαληνῆς.

CARLE DES PERRIERES

Η ΕΝΤΟΣ ΕΠΤΑΕΤΙΑΣ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΥ
Παρὰ τῇ ἐν Ἀθήναις δημοσιογραφικῇ γνώμῃ.

Πρὸ ἑπταετίας ἀνεγινώσκοντο ἐν τῷ ἀξιολόγῳ περιοδικῷ «Ἑστίᾳ» ἄρθρα κατὰ τοῦ Πνευματισμοῦ ὃν ἀπεκάλουν *γελοῖον ἐντελῶς φαινόμενον* καὶ ὅστις *ἀπεδείχθη* δῆθεν *καθαρὰ ἀγυρτεία*, ἧς *μόνον ἀσθενῆ πνεύματα πίπτουσι θύματα*, κλπ. ἤδη ὅμως ἀναγινώσκομεν ἐν αὐτῇ τῇ «Ἑστίᾳ» (5 Μαΐου ἐ. ἔ.) τὰ ἑξῆς :

«Ὁ Πνευματισμὸς εἶνε νέα θεωρία, ἥτις ἠγέρθη ἀντίπαλος τοῦ ὑλισμοῦ, ἀποκτήσασα ἐν διαστήματι ὀλίγων ἐτῶν 30 (τριάκοντα) ἑκατομμύρια ὀπαδῶν καθ' ὅλην τὴν γῆν. Ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ ἐκδίδονται πλεῖστα περιοδικὰ ἀποκλειστικῶς ἀσχολούμενα εἰς τὰς θεωρίας καὶ τὴν ἐξήγησιν τῶν παραδόξων φαινομένων τοῦ πνευματισμοῦ, ἀπὸ τῶν ὁποίων ὅμως δὲν δύνανται νὰ ὠφεληθῶσιν οἱ ἐν Ἑλλάδι πνευματισταὶ, εἴτε διὰ τὸ δύσκολον τῆς ἀποκτήσεως αὐτῶν, εἴτε δι' ἄγνοιαν τῶν ξένων γλωσσῶν, ἐν αἷς γράφονται. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀνέλαβε ν' ἀναπληρώσῃ ἀνώνυμος Ἕλλην πνευ-

ματιστής, συγγράψας τὸ βιβλίον ὁ «Πνευματισμὸς (ἤτοι περὶ τῆς μετὰ τοῦ ἀοράτου κόσμου συγκοινωνίας καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς διδαγμάτων, ὑπὸ 'Ασθ. Λέοντος»), ἐν ᾧ μετὰ πολλῆς σαφηνείας ἀναπτύσσονται αἱ θεωρίαι τοῦ πνευματισμοῦ, ἐξηγοῦνται δὲ κατ' αὐτὰς πλεῖστα ὑπερφυσικὰ φαινόμενα».

ΠΟΘΕΝ ΤΟ ΜΑΝΤΕΒ

Ὁ διὰ στίλβοντος δηλ. ἀντικειμένου ὑπνωτισμός.

Ὡμίλησα ἤδη περὶ τοῦ *Μαντὲβ* ὅτι συνίσταται εἰς τὸ νὰ βλέπῃ ἀτενῶς ὁ ὑπνωτισθησόμενος τὸ φῶς κηρίου τινὸς διά τινος κρυσταλλίνης φιάλης, πλήρους καθαροῦ ὕδατος. Αὐτὸς ὁ τρόπος τοῦ ὑπνωτίζειν ἦτο γνωστὸς ἀρχαιόθεν καὶ πολὺ πρὶν τοῦ Μωυσέως. Διεκοινώθη εἰς τὸν Καλλιόστρον κατὰ τὸ εἰς Κάϊρον ταξείδιόν του παρὰ τῶν μάγων Αἰγυπτίων οἵτινες ἐγίνωσκον αὐτὸν ἐκ παραδόσεως.

Ἤδη θὰ σᾶς ὁμιλήσω περὶ ἄλλου εἴδους Μαντέβ, ἐπίσης ἀρχαίου καὶ ἐπίσης γνωστοῦ εἴς τε τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Ἀνατολήν, ἀλλὰ μᾶλλον πολυπλόκου.

Ἐπὶ σανίδος τετραγωνικῆς, ἐντελῶς λείας, ἰχνογραφῶ μέγαν κύκλον· ἐν μέσῳ δ' αὐτοῦ δύο τρίγωνα συμπεπλεγμένα. Πληρῶ τὰ κενὰ τῶν τριγώνων διὰ τοῦ ὀνόματος (πολλάκις ἐπαναλαμβανομένου) ἑβραϊστὶ τοῦ θεοῦ τοῦ Μωυσέως, Ἰεχοβάχ. Αὐτὸ τὸ ὄνομα συνιστάμενον ἐκ τεσσάρων γραμμάτων ὀνομάζεται παρὰ τῶν καββαλιστῶν τετραγράμματον εἰς ὃ ἀποδίδουσι μαγικὴν δύναμιν. Εἰς ἄλλα κενὰ γράφω τὰ ἑβραϊκὰ γράμματα, *ἄλεφ*, *βέτα*, *γίμελ*, *δάλετ*, *χέ*, *βάν*, *τσάδε*, *μήμ*, *νίν*, *σάμεχ*, *σίν*, κλπ. κλπ. ἔχοντα ἀξίαν ἀριθμητικήν.

Εἰς τὸ μέσον τῶν δύο συμπεπλεγμένων τριγώνων ὑπάρχει μία στιγμὴ μελανή, ἐφ' ἧς δέον νὰ παρατηρῇ ἀτενῶς ὁ ὑποκείμενος. Τῷ λέγω νὰ μὴ ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτῆς τοὺς ὀφθαλμούς, νὰ συγκεντρώνῃ ἐπ' αὐτῆς ἅπασαν τὴν διάνοιάν του. Ἐντέλλομαι δ' αὐτῷ συνάμα νὰ μοὶ ἀναφέρῃ ὅ,τι ἂν ἴδῃ.

Τῳόντι, ἡ μέλαινα στιγμὴ μεγεθύνεται, ἀλλάσσει σχῆμα, εἰς δὲ

τὴν θέσιν της βλέπει ὁ ὑποκείμενος παραδόξους εἰκόνας. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ βλέφαρά του βαρύνουσιν, οἱ ὀφθαλμοὶ δριμύσσουσι, καὶ τέλος ἀποκοιμᾶται βαθύτατα. Οὔτε τὸ τίναγμα τοῦ σώματος, οὔτε οἱ νυγμοὶ αὐτοῦ, οὔτε ἡ εἰσπνοὴ πτητικοῦ ἀλκάλεως δύνανται νὰ τὸν ἀφυπνίσωσι.

Ἵνα ἀφυπνισθῇ ὁ ὑποκείμενος ἀρκεῖ νὰ φυσήσωσι δυνατὰ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν.

Ἡ μέθοδός μου εἶνε τροποποίησίς τις ἐλαφρὰ τῆς τῶν Ἀσιανῶν. Ἀντὶ σανίδος τετραγωνικῆς καὶ λείας, οἱ Ἀσιανοὶ θαυματουργοὶ χρῶνται ἁπλούστατα πινακίου ἐκ πορσελάνης τελείας λευκότητος. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πινακίου σχεδιάζουσι διὰ κονδυλίου καὶ μελάνης δύο τρίγωνα διασταυρούμενα καὶ πληροῦσι τὰ κενὰ αὐτῶν τῶν δύο γεωμετ ικῶν τριγώνων μὲ λέξεις καββαλιστικάς· ἐφιστῶσι δὲ τὸ βλέμμα τοῦ ὑπνωτισθησομένου ἐπί τινος μελανῆς στιγμῆς ἐν τῷ κέντρῳ. Τὸ δ' ἀποτέλεσμα εἶνε τὸ αὐτὸ ἀπαράλλακτα. Ἀφοῦ δηλ. ὁ ὑποκείμενος διέλθῃ διὰ τῶν αὐτῶν φάσεων ὑπνώσεως δὲν βραδύνει ν' ἀποκοιμηθῇ.

Τὴν μέθοδόν μου τὴν ἐδιδάχθην παρά τινος ἰσραηλίτου θαυματουργοῦ, τιμωμένου λίαν πολὺ παρὰ τῶν ὁμοεθνῶν του.

Παρατηρεῖ τις λοιπὸν ὅτι ὁ ὑπνωτισμὸς δὲν εἶνε ἐφεύρεσις νέα καὶ ὅτι ὁ Βραὶδ ἀνεκάλυψε μέθοδόν τινα λίαν γνωστὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Ἡ ἀραβικὴ λέξις *μαντέβ* σημαίνει κατὰ γράμμα τὸν λεγόμενον ἑλληνιστὶ *ὕπνον*, ἐξ οὗ ὁ ὑπνωτισμός.

HORACE PELLETIER

ΤΟ ΔΥΣΟΙΩΝΟΝ ΟΝΕΙΡΟΝ

ΚΑΙ Η ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΑΥΤΟΥ

Τὴν 5—6 Φεβρουαρίου 1890 εὑρισκόμενος ἐν Ἀθήναις ἐκοιμήθην ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ συμπατριώτου μου Σπ. Σίμου φοιτητοῦ τῆς

φιλολογίας. Συζήτησις ἐθνολογικὴ μὲ ἐκράτησεν ἐκεῖ μέχρι τοῦ μεσονυκτίου καὶ ἐπειδὴ ἡ νὺξ ἦτον ἐκτάκτως κακὴ διὰ τὸ γλυκὺ τῶν Ἀθηνῶν κλίμα προέκρινα νὰ μείνω μᾶλλον παρὰ τῷ φίλῳ μου ἢ νὰ μεταβῶ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Μόλις κατεκλίθην παρεδόθην ἀμέσως εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ὕπνου. Δὲν εἶχον κοιμηθῆ μίαν ὥραν ὅτε φοβερὸν ὄνειρον παρέστη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Εἶδον ὅτι εὑρισκόμην ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης μεγάλου ποταμοῦ κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς μου χειρὸς τὴν πενταέτιδα θυγατέρα μου Μαριάνθην ἐν ᾧ τὸ δίμηνον τέκνον μου ὁ Ἀθανάσιος, σύρων τὴν μητέρα του σύζυγόν μου εἰσήρχετο εἰς τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ Ὁ ποταμὸς ἦτο θολός, καταιβασμένος καὶ φοβερὸς τὴν θέαν. Μόλις εἶδον τὸν υἱόν μου καὶ τὴν σύζυγόν μου εἰσερχομένους εἰς τὸ ὁρμητικὸν ῥεῦμα ἐκραύγασα πάσῃ δυνάμει πρὸς τὴν σύζυγόν μου, ἀποτρέπων αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκείνη μηδόλως προσέχουσα πρὸς τὰς φωνάς μου ἠκολούθει τὸ σύρον αὐτὴν τέκνον της καὶ μόλις εἰσῆλθον ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἐσκεπάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐγένοντο ἄφαντοι. Τότε ἐφώνησα γοερώτερον, εἰς δὲ τὰς φωνάς μου ἐξύπνησεν ὁ σύνοικός μου καὶ μοὶ ἐφώνησε: «Χρῆστο! Χρῆστο! Χρῆστο! τί ἔχεις καὶ κλαίεις»; Εἰς τὴν κλῆσιν τοῦ φίλου μου ἀφυπνίσθην εὑρισκόμενος ἐντὸς δακρύων καὶ λυγμῶν.

— Τί ἔχεις πάθει, μοὶ εἶπε.

— Τίποτε, τῷ ἀπήντησα. Εἶδα ἕνα κακὸ ὄνειρο .....

— Δὲ βαριέσαι βρὲ ἀδερφέ, νὰ πιστεύῃς τὰ ὄνειρα;

Καὶ ἔγειρε νὰ κοιμηθῇ ὡς πρίν. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶχον ἡσυχίαν καὶ ὁ ὕπνος εἶχε πετάξει τῶν βλεφάρων μου· ὁ νοῦς μου ἐπήγαινε *στὸ θολὸ ἐκεῖνο ποτάμι* καὶ ἔβλεπον τὴν γυναῖκά μου καὶ τὸν υἱόν μου καταποντιζομένους.

Τὸ ποτάμι μοὶ ἦτον ἐντελῶς ἄγνωστον, ὡς καὶ τὸ περιβάλλον αὐτὸ μέρος. Ἐσκέφθην, ἐσκέφθην, ἐσκέφθην, ὅπως διασκεδάσω τὴν προξενηθεῖσάν μοι κακὴν ἐντύπωσιν, ἀλλ' εἰς μάτην. Τὸ ὄνειρον παρίστατο ἐνωπιόν μου ἀπειλητικὸν ὡς λύκος δεικνύων τοὺς ὀδόντας του. Ἐπὶ τέλους διὰ νὰ ἡσυχάσω ἐγείρομαι, παίρνω πένα καὶ μελάνη καὶ γράφω εἰς τὴν τελευταίαν πρόσθετον σελίδα τοῦ λεξικοῦ τοῦ κ. Σπυρίδωνος Σίμου τὰ ἑξῆς:

«Ἀπόψε 5—6 Φεβρουαρίου 1890 εἶδον ὅτι ὁ υἱός μου Ἀθανά-
«σιος σύρων διὰ τῆς χειρός του τὴν μητέρα του σύζυγόν μου εἰσῆλθον

«εἰς ὁρμητικὸν ῥεῦμα ποταμοῦ θολοῦ καὶ ἐπνίγησαν. Φρονῶ ὅτι ὁ «υἱός μου ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀποθάνῃ καὶ ὁ θανατός του θὰ συμπαρα-«σύρῃ καὶ τὴν μητέρα του.

«Εἴθε νὰ διαψευσθῇ ἡ ἐξήγησις τοῦ δυσοιώνου τούτου ὀνείρου».

«Ἀθῆναι 5—6 Φεβρουαρίου 1890.»

«Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Γράψας ταῦτα ἀνέπνευσα καὶ κατακλιθεὶς ἐκοιμήθην, τὴν δὲ ἐπαύριον παρακληθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Σίμου νὰ τῷ διηγηθῷ τὸ ὄνειρον, τῷ ἀπήντησα ὅτι τὸ ἔχω γραμμένο εἰς τὴν τελευταίαν σελίδα τοῦ λεξικοῦ του.

Ἕνα μῆνα ἀκριβῶς μετὰ τὸ ὅραμα τοῦτο ἀνεχώρησα διὰ Τρίκκαλα ὅπου διέμενεν ἡ οἰκογένειά μου καὶ ὅπου ἤμην ἐγκαταστημένος, εὗρον δὲ τήν τε σύζυγόν μου καὶ τὸν υἱόν μου ἄριστα ἔχοντας εἰς τὴν ὑγείαν των, μετὰ πάροδον δὲ τριῶν μηνῶν ἕνεκα τοῦ ἐν Τρικκάλοις ἐπαυξήσαντος καύσωνος μετέφερα τὴν οἰκογένειάν μου εἰς τὸ λαμπρὸν ὀρεινὸν χωρίον Καστανιὰν καὶ ἐπέστρεψα εἰς Τρίκκαλα μόνος μὴ δυνάμενος ν' ἀπομακρυνθῶ τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας μου. Εἶχε παρέλθει τόσος καιρός, ἀφ' ὅτου εἶδον τὸ ὄνειρον ἐκεῖνο, ὥστε ἤρχισα νὰ μὴ τὸ *βάνω καθόλου στὸ νοῦ μου*, μολονότι εἶχα διδόμενα νὰ πιστεύω ὅτι τὰ ὄνειρά μου ἐπραγματοποιοῦντο πάντοτε. Ὁ ἄνθρωπος, φύσει δειλός, ἀρέσκεται πάντοτε εἰς τὸ νὰ λησμονῇ τὸ κακὸν προαίσθημα ἢ μᾶλλον νὰ νομίζῃ ἀλλοίαν τῆς μελετωμένης ἔκβασιν.

Τὴν 28ην Ἰουλίου 1890 ἐκαθήμην ἐν τῷ Καφενείῳ καὶ συνωμίλουν μετὰ φίλου δικηγόρου τοῦ κ. Θ. Κριεμάδη, ὅτε ὁ διανομεὺς μοὶ ἐγχειρίζει ἓν τηλεγράφημα. Ἀνοίγω καὶ τί βλέπω;

«Καστανιὰ 27 Ἰουλίου 1890

«ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΝ

Τρίκκαλα

«Ἐλθὲ ἀμέσως, υἱός σου Ἀθανάσιος ἀσθενεῖ βαρέως.»

Ἰωάννης Τσιάφης»

Ἀμέσως ἀνεχώρησα διὰ Καστανιάν. Καθ' ὅλην τὴν πορείαν μου εἶχον εἰς τὸν νοῦν μου τὸ φοβερὸν ὄνειρον τῆς 5—6 Φεβρουαρίου καὶ δὲν ἐλυπούμην μόνον διὰ τὸν ἄφευκτον τοῦ υἱοῦ μου θάνατον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν τῆς μητρός του, ἥτις ἦτον ἡ προσωποποίησις τῆς ἀρετῆς

καὶ τοῦ ἰδανικοῦ τῆς συζύγου. Ὅταν ἔφθασα εἰς Καστανιὰν τὸ τέκνον μου ἦτον ἤδη εἰς τὴν ψυχρὰν τῆς γῆς ἀγκάλην!!!

Τὴν ἐπαύριον ἡ σύζυγός μου μοὶ εἶπεν ὡσεὶ ἐξομολογουμένη :

— Χρῆστο, τὸ Νάσιο μας δὲν τὸν εἶχα λογαργιάση ποτὲ γιὰ ζωντανό, ἀπὸ τὴ βραδιὰ τῆς 5 Φλεβαριοῦ.

Ἡ ἡμερομηνία μὲ ἔκαμε νὰ ριγήσω.

— Μήπως εἶδες κανένα ὄνειρο ; τῇ εἶπον.

— Ναί ! Ναί ! Εἶδα ἕνα ὄνειρο πολὺ κακό. Περνοῦσα ψηλὰ ἀπ' ἕνα γεφύρι ψηλὸ καὶ εἶχα τὸ Νάσο στὴν ἀγκαλιά μου. Ὅταν ἔφθασα στὴ μέση τοῦ γεφυριοῦ μὤπεσε τὸ παιδὶ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά μου στὴ μέση στὸ ποτάμι. Ρίχτικα καὶ ἐγὼ μέσα νὰ τὸ πιάσω, ἀλλὰ τὴν ὥρα ποῦ μοῦ φάνηκε πῶς ἔπεσα κάτω ἐξύπνησα ἀπὸ τὸ φόβο μου.

— Πῶς δὲν μοῦ τὸ εἶπες αὐτὸ τὸ ὄνειρο ;

— Φοβήθηκα μὴ σὲ λυπήσω καὶ εἶπα ὅ,τι φέρῃ ὁ θεὸς ἂς φέρῃ, γιατὶ νὰ λυπήσω τὸν ἄνδρα μου.

Εἶδα ὅτι ἡ συζυγός μου ἐστενοχωρεῖτο πολὺ παραμένουσα ἐν Καστανιᾷ ἔνθα διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον πολὺ μικρὰ ἡ ἰατρικὴ συνδρομὴ ὑπῆρχε, καὶ ἀπεφάσισα νὰ τὴν κατεβάσω εἰς Τρίκκαλα. Τὴν 2αν Αὐγούστου 1890 ἤμεθα εἰς Τρίκκαλα ἐν τῷ μέσῳ πολλῶν φίλων καὶ πατριωτῶν, οἵτινες ἔσπευσαν νὰ μᾶς παρηγορήσωσι, διὰ λόγων, ἐπὶ τῷ ἐπελθόντι ἡμῖν δυστυχήματι, τὴν δὲ 15ην ἰδίου μηνός, ἤτοι 18 ἡμέρας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μικροῦ μας ἀγγέλου, ἡ Σιάνα (οὕτως ὠνομάζετο ἡ σύζυγός μου) παρέδωκε τὸ ἁγνὸν αὐτῆς πνεῦμα εἰς τὸν Πλάστην· καὶ οὕτως ἐξεπληρώθησαν κατὰ γράμμα τὰ ὄνειρα τῆς 5—6 Φεβρουαρίου.

Τὴν 16 Αὐγούστου ἐγένετο ὁ ἐνταφιασμός της καὶ τὴν νύκτα τῆς 17 ἀνεχώρησα μετὰ τοῦ ἐναπομείναντος κορασίου μου νύκτωρ διὰ Λάρισσαν ἐφ' ἁμάξης φεύγων τὸν τόπον τῆς συμφορᾶς μου ὡς ὀλολύζουσα τρυγὼν ἧς ἄγριος ἱέραξ κατέστρεψε τὴν φωλεάν. Ἡ ἅμαξα ἔτρεχεν ὡς πλοῖον οὐριοδρομοῦν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Πηνειοῦ, ποτὲ μὲν ἀπομακρυνομένη αὐτῆς, ποτὲ δὲ ἐγγίζουσα σχεδὸν αὐτήν, ἐν ᾧ ἡ σελήνη ἀνήρχετο μεγαλοπρεπὴς ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος, ὠχρά, μελαγχολική, ὡς ὅτε ἐθρήνει διὰ τὴν στέρησιν τοῦ Ἐνδυμίωνός της.

Εἶχον τὰ βλέμματά μου προσηλωμένα ἐπ' αὐτῆς καὶ ἐν ἀρρήτῳ θλίψει ἀπέτεινον αὐτῇ ἐκ τοῦ προχείρου στίχους, οἵτινες καίτοι μὴ ῥιφθέντες ποτὲ ἐπὶ τοῦ χάρτου ἔμειναν ἔκτοτε καρφωμένοι εἰς τὴν

μνήμην μου. Ἐν ᾧ δὲ ἡ ἅμαξα ἐχώρει ταχεῖα πρὸς τὰ ἐμπρός.

— Πατέρα! μοὶ φωνάζει τὸ κοράσιόν μου. Μ' ἐζάλισε ἡ ἅμαξα, κατέβασέ με ὀλίγον κατὰ γῆς.

Διέκοψα ἀμέσως τὴν πρὸς τὴν σελήνην ὁμιλίαν μου καὶ διέταξα τὸν ἀμαξηλάτην νὰ σταθῇ. Ἡ ἅμαξα ἀμέσως ἐστάθη καὶ λαβὼν τὸ κοράσιον εἰς τὰς ἀγκάλας μου κατῆλθον τῆς ἁμάξης. Εὑρισκόμεθα ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Πηνειοῦ. Ἐκράτουν τὸ κοράσιον διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ διὰ νὰ ξεμουδιάσῃ τὸ ἔσυρα ὀλίγα βήματα πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀκολουθούσης ἡμᾶς τῆς ἁμάξης ἐκ τῶν ὄπισθεν, ὅτε φθάσας εἰς καμπήν τινα τί βλέπω; Ὁλόκληρον τὴν σκηνογραφίαν τοῦ ποταμοῦ ἣν εἶδον ἐν τῷ ὀνείρῳ τῆς 5—6 Φεβρουαρίου. Δὲν ἔλειπεν ἡ ἐλαχίστη λεπτομέρεια. Ἓν νησίδιον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ποταμοῦ, κἄτι ὑψηλοὶ σχοῖνοι ἐκ τῆς ἀντίπεραν ὄχθης, τὰ πάντα χωρὶς νὰ λείπῃ οὐδέν! Μόνον ὁ ποταμὸς δὲν ἦτο θολὸς καὶ κατακεβασμένος, ἀλλὰ καὶ ταῦτα συνεπλήρου ἄριστα ἡ ἀντανάκλασις τῆς σελήνης, ἥτις ἔδιδεν εἰς μὲν τὸν ποταμὸν καθόλου ὄψιν μεγάλου ποταμοῦ εἰς δὲ τὸ ῥεῦμα αὐτοῦ τὴν χρυσίζουσαν χροιὰν τῶν θολωμένων ὑδάτων.

Ἡ τελευταία αὕτη σκηνὴ μὲ ἐτρόμαξε, εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν ἅμαξαν μετὰ τοῦ κορασίου, διέταξα τὸν ἀμαξηλάτην νὰ μὴ σταθῇ καθόλου μέχρι Λαρίσσης.

Ὄχι τόσον ἡ φρικτὴ πραγματοποίησις τοῦ ὀνείρου, ὅσον ἡ εἰκὼν τοῦ ποταμοῦ μὲ ἔκαμε νὰ βράσω ὅλας τὰς ὑλιστικὰς θεωρίας τοῦ Μποῦχνερ, ἃς ἐν μέρει ἐπρέσβευον, καὶ νὰ ἀνομολογήσω ὅτι ὑπάρχει τι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὄν τι ἀνώτερον τῆς παραδεδεγμένης ἐπιστήμης διὰ τοῦ ὁποίου προαισθάνεται καὶ προβλέπει ὁ ἄνθρωπος πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν ἠδύνατο νὰ προαισθανθῇ καὶ νὰ προΐδῃ. Ἔκτοτε ἀνακύψας ἐγενόμην πνευματικὸς καὶ ἔσομαι τοιοῦτος διὰ βίου.

16 Αὐγούστου 1891.

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ